

Warszawa, 31 lipca 2020 r.

Szanowne Koleżanki i Koledzy Biegli Rewidenci!

Cieszę się, że mogę Was poinformować o tym, co było przedmiotem pracy KRBR w II kwartale br. Gdybym miała możliwie najbardziej syntetycznie opisać to, jak pracowaliśmy w minionym okresie, to powiedziałabym - trochę żartobliwie, żeby nabrać niezbędnego dystansu do wielu nowych spraw i problemów, którymi musieliśmy się zajmować – że w dalszym ciągu oswajaliśmy się z tą nieznaną nam wcześniej „jazdą rollercoasterem”, do którego wsiedliśmy wraz z początkiem epidemii i lockdownem. Musieliśmy się z tą sytuacją w dalszym ciągu oswajać, gdyż świat, w którym funkcjonowaliśmy wcześniej, zaczął być teraz bardzo często błyskawicznie urządzany na nowo - niestety często również bez świadomości wszystkich możliwych konsekwencji wprowadzanych zmian. Dezorganizacja funkcjonowania wielu branż, spowolnienie gospodarcze oraz nowe rozwiązania prawne i wymogi, które trzeba spełniać, a także konieczność przyśpieszenia cyfrowej transformacji naszych firm oraz poszerzanie zakresu pracy online i świadczenia usług przez nasze firmy stały się codziennością i warunkami naszego funkcjonowania w II kwartale. Już dzisiaj coraz wyraźniej widać, że skutkiem epidemii będą także różnorodne zmiany w funkcjonowaniu gospodarki oraz w działalności instytucji państwowych, które będziemy musieli na dłużej uwzględniać w naszej działalności.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

o pierwszych działaniach samorządu związanych z ograniczeniem negatywnego wpływu zarówno pandemii, jak i wprowadzonego lockdownu, pisałam już w podsumowaniu I kwartału br. Na szczęście początkowa dynamika wydarzeń dziejących się w marcu nieco spowolniła w II kwartale. Mogliśmy więc stopniowo zacząć planować naszą działalność i pracę w nowych

epidemicznych uwarunkowaniach. Niestety nie oznacza to oczywiście, że prace samorządu mogły powrócić do normalnego trybu, jaki znamy z nieodległej przeszłości.

Jednym z zagadnień merytorycznych, którymi zajmowaliśmy się w minionych miesiącach, była przygotowana przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego koncepcja zdalnych kontroli firm audytorskich. Możliwość przeprowadzania takich kontroli - w zakresie dotyczącym badań ustawowych JZP i za zgodą kontrolowanej firmy audytorskiej – wprowadził art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. W obecnym stanie prawnym nie są one obowiązkowe i kontrolowana firma nie musi zgadzać się na taki tryb prowadzenia kontroli.

W sprawie zdalnych kontroli prowadziliśmy i będziemy nadal prowadzić intensywny dialog z nadzorcą, gdyż jest to zagadnienie nowe i ciągle rodzi wiele pytań oraz wątpliwości. Do tego tematu będziemy jeszcze wielokrotnie wracać. Prezes PANA podczas konferencji organizowanej przez RO Warszawa zadeklarował nam, że wnioski z kontroli pozwolą Agencji na przygotowanie rekomendacji dotyczących tematów obowiązkowych szkoleń dla biegłych rewidentów.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

w II kwartale 2020 r. KRBR przyjęła 63 uchwały. Dotyczyły one różnych zagadnień regulujących nasze zawodowe życie. Między innymi przyjęliśmy zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych stosowanych do obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2020 r. Dokonaliśmy zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu działania Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów oraz określenia liczby zastępców Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów. Przyjęliśmy nowe procedury wpisu do rejestru biegłych rewidentów (zgodnie z wymogami art. 4 ustawy o biegłych rewidentach) oraz wzory wniosków związanych z takim wpisem lub zmianą danych biegłego rewidenta.

Prowadziliśmy także intensywny dialog z instytucjami państwowymi, m.in. z Ministerstwem Finansów i z PANA. W ramach tych kontaktów wnioskowaliśmy o doprecyzowanie wielu istotnych dla nas kwestii.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

jako Prezes KRBR zdaję sobie sprawę z tego, jak ważne jest dla Was wsparcie w funkcjonowaniu Waszych firm audytorskich i w naszej pracy, pracy biegłych rewidentów. Pomimo pandemii podjęliśmy szereg działań, które - mam nadzieję - pozwolą nam lepiej zrozumieć i wdrażać w życie liczne, często zmieniające się i nierzadko trudne przepisy i regulacje. Z oczywistych względów wsparcie to było skoncentrowane na tematach związanych z koronawirusem. To główny, ale nie jedyny kierunek działań. Chciałabym wymienić chociażby:

- Wskazówki PIBR dotyczące badania kontynuacji działalności w warunkach pandemii koronawirusa ze szczególnym uwzględnieniem KSB 570 (Z). Opracowanie stanowi kontynuację i rozwinięcie wcześniejszych, ogólnych wskazówek PIBR dotyczących badania sprawozdań finansowych w związku z Covid-19, które zostały udostępnione w połowie marca.
- Przetłumaczone na język polski i udostępnione na stronie internetowej alerty Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (ang. skrót IAASB) związane z badaniem sprawozdań finansowych w dobie Covid-19. Pierwszy alert miał charakter ogólny, kolejne dotyczyły kontynuacji działalności, późniejszych zdarzeń, sprawozdawczości z badania oraz z przeglądu śródrocznego, badania szacunków. Finalizujemy prace nad alertem dotyczącym przeglądu śródrocznych sprawozdań finansowych. Została także udostępniona publikacja IFAC dotycząca listy kontrolnej kontynuacji działalności przez małe przedsiębiorstwo.

- Przykładowa wewnętrzna procedury wynikająca z art. 50 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu („AML”) wraz z zestawieniem obowiązków wynikających z ustawy AML oraz ze wskazaniem terminu lub częstotliwości ich realizacji, a także wykaz przydatnych linków do komunikatów Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF). Jest to tym ważniejsze, że w czerwcu Generalny Inspektor Informacji Finansowej skierował do biegłych rewidentów pismo przypominające o wybranych obowiązkach wynikających z ustawy AML.
- Wskazówki dla firm audytorskich dotyczące stosowania przepisów RODO w zakresie świadczenia usług atestacyjnych.
- Przetłumaczone na język polski kolejne części (w ramach 12-częściowej serii) przygotowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (ang. skrót IESBA) objaśnień dotyczących nowego Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych, czyli obowiązujących od 1 stycznia 2020 r. nowych zasad etyki.

Dodam także, że podejmujemy kolejne inicjatywy dotyczące dalszego, jak najlepszego wsparcia Waszej pracy. Jak zwykle staramy się na bieżąco konsultować z Ministerstwem Finansów interpretacje związane z przepisami prawa. Należy wspomnieć o otrzymanych nowych odpowiedziach MF dotyczących: świadczenia usług zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu; terminów wejścia w życie znowelizowanych przepisów ustawy o biegłych rewidentach, sporządzenia sprawozdania finansowego dla klienta, dla którego są usługowo prowadzone księgi rachunkowe, due diligence a także rotacji firmy audytorskiej współpracującej z JZP.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

ograniczenia wywołane stanem epidemicznym sprawiły, że moje bezpośrednie spotkania z biegłymi rewidentami – do których przywiązuję ogromną wagę – oraz osobiste uczestnictwo

w konferencjach są teraz bardzo utrudnione. Są utrudnione, ale nie niemożliwe, czego przykładem były w ostatnich miesiącach spotkania online z biegłymi rewidentami z regionalnych oddziałów PIBR w Poznaniu, Bielsku-Białej, Rzeszowie i Tarnowie.

Podczas tych spotkań obszernie przedstawiłam charakter prac prowadzonych przez PIBR w ostatnich kilkunastu miesiącach, wynikających w znaczącym stopniu ze zmian w ustawie o biegłych rewidentach. Dużo uwagi poświęciłam także działaniom naszego samorządu spowodowanymi przez epidemię COVID-19. Reprezentowałam KRBR na konferencji „Wyzwania pracy zdalnej w firmie audytorskiej” zorganizowanej przez warszawski oddział PIBR, w której uczestniczył także prezes PANA oraz kilkuset biegłych rewidentów.

W zakresie edukacji pandemia spowodowała, a właściwie wymusiła wiele zmian. Przejście z tradycyjnego trybu organizacji szkoleń dla biegłych rewidentów na formułę online było nieodzowne. Mając na uwadze fakt, że 2020 r. jest rokiem kończącym 3-letni okres szkoleniowy, dokładamy wszelkich starań, by rozszerzyć ofertę szkoleń w tym zakresie i umożliwić wszystkim biegłym rewidentom realizację obowiązku ODZ w wyznaczonym terminie. Przy okazji chciałabym dodać, że od maja br. rozwojem działalności Centrum Edukacji PIBR kieruje nowa dyrektor.

Na zakończenie pragnę Was poinformować o tym, że już od kilku miesięcy trwają intensywne prace przygotowawcze związane z organizacją naszego ważnego wydarzenia, czyli kolejnej edycji Dorocznej Konferencji Audytingu. Zagrożenie epidemiczne sprawiło, że XXI edycja DKA odbędzie się w wyjątkowej, bo zdalnej formule. Więcej szczegółów prześlemy wkrótce, już teraz mogę jednak zaprosić Was do obserwowania tego najważniejszego dla nas wydarzenia i oczywiście zaprosić do uczestnictwa online konferencji, która odbędzie się 8 października. Będziemy o nim informować na naszej stronie, a także w kanałach mediów społecznościowych. Przy okazji zachęcam Was do śledzenia profili PIBR na Facebook i LinkedIn.

Szanowne Koleżanki i Koledzy

„Przewidywanie jest bardzo trudne, szczególnie jeśli idzie o przyszłość”, powiedział kiedyś Niels Bohr, wybitny duński fizyk, współtwórca mechaniki kwantowej i laureat Nagrody Nobla. Nauczona zaskakującym obrotem spraw z pierwszej połowy 2020 roku nie pokuszę się o prognozy, bo przyszło nam pracować i żyć w czasach, w których okazało się, że bardzo niewiele zależy od nas, nawet jeżeli się o to bardzo staramy. Mam jednak nadzieję, że druga połowa bieżącego roku pozwoli nam na złapanie głębszego oddechu i przyniesie trochę niezbędnego spokoju po niesamowitej dynamice wydarzeń w pierwszej połowie 2020 roku.

Do zobaczenia – oczywiście online! – na XXI edycji DKA!

Życząc dużo zdrowia,

Serdecznie pozdrawiam.

/-/ Barbara Mistowska-Dragan
Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów